

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a

Anul școlar 2020 – 2021

Limba și literatura maghiară maternă

Testul 11

**Toate subiectele sunt obligatorii.
Se acordă zece puncte din oficiu.
Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

I. TÉTEL

(60 pont)

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget!

Nem úszod át szárazon!

Révfülöp és Balatonboglár között található egy 5,2 kilométeres szakasz, amelyet minden év nyarán némi nevezési díj fejében, szervezett körülmények között úszhatsz át. Évről évre nagy esemény ez a nap a Balatonon. A Balaton-átúszás lassan 128 éves lesz, de csak 1982 óta fix a kiinduló- és a célpontja, előtte máshol rendezték. Számos programot szerveznek köré, este koncertekkel, tűzijátékkal zárul, de előtte még jól kifárasztanak.

A rajtidőszak reggel 8 órától délután 14 óráig tart. Ha az első turnusban akarsz indulni, reggel korán kell kelned, hogy odaérj a 7 órakor kezdődő regisztrációra. Ha megtaláltad Révfülöpön a kikötő közelében lévő foci pályát, kitöltötted a nevezési lapod, és túl vagy az orvosi alkalmassági vizsgálaton is, megkaptad a csuklópántod, mellyel be tudsz csekkolni, már bele is vetheted magad a vízbe.

A vízi móka előtt még leadhatod a ruhádat, de inkább érdemes a versenyben nem részt vevő barátokra, kísérőre bízni, így biztosan nem fog elkeveredni. A gyakorlott úszók már tudják, hogy praktikus bekenni magadat valamilyen sportkrémmel, izomlazítóval, mert még akkor is megpróbáltatós a táv, ha rendszeresen úszol. Ha van némi időd a Balaton-átúszást megelőző hetekben, érdemes kis bemelegítéssel rákészülni. Szinte bármilyen segédeszköz használata megengedett, ami segíthet teljesíteni a távot. Ha szeretnéd magaddal vinni a békatalpadat, húzd fel nyugodtan, de előtte azért próbáld ki, nehogy a víz kellős közepén jöjj rá, hogy bár gyorsítja a tempódat, megerőltetőbb vele úszni.

Ha bármilyen problémád akadna úszás közben, 20-30 méterenként motorcsónakok vigyáznak rád, orvossal a fedélzeten. Itt meg tudsz pihenni, kapsz szőlőcukrot, frissítőt. Van, aki a versenynek kifejezetten ezt a részét kedveli a legjobban. A legtöbben azonban amiatt vágnak neki, hogy próbára tegyék, mire képesek. Sőt a sportolók kifejezetten azért jönnek, mert nekik ez kiváló edzési lehetőség egyben. A mezőny bal szélénél törnek előre a gyors úszók, az a gyorsuló sáv. Hajtani azonban nem kell, a neked legmegfelelőbb tempót válaszd. Vannak, akik gyorsúszásban hajtják végre a távot, de ha nem úszol versenyszerűen, inkább a mellúszás a javallott, így könnyebben tudod majd beosztani az erődet.

Ha sikeresen átértél a túlpartra, a lazítás következik. Ne felejtse el a célnál is becsekkolni a vonalkódodat, hiszen azzal mérik, hogy mennyi idő alatt teljesítetted a távot. Ha két órán belül sikerül, akkor a nevedet az egyik sportújságban is olvashatod. Később minden résztvevőt értesítenek levelezőlapon arról, hogy pontosan mennyi időt úsztál. [...]

Készülj fel: a partra érés után az ember majdhogynem vicces pingvinként érzi magát, „matrózos” lesz a járása, míg hozzászokik a szárazföldi körülményekhez. De ez egyáltalán ne riasszon vissza, próbáld ki bátran! Ritkán tapasztalható élményben lesz részed! [...]

Balatonboglár és Révfülöp között óránként közlekednek a kompok ezen a napon, az átúszásban részt vevőket ingyen szállítja. Bár kimerítő az erőpróba, de ha bírod még energiával, ellátogathatsz a programhoz tartozó esti koncertekre, vagy megnézheted a tűzijátékot.

(<http://www.kihagy6atlan.hu/temak/elmenny/balatonatuszasnemuszodatszazaron>)

Vărszolj a fenti szöveghez kapcsolódó kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

A.

1. Mekkora távot kell megtennie annak, aki a Balaton átúszására vállalkozik?

- a. 50 km
- b. 52 km
- c. 5,2 km
- d. 20-30 m

Helyes válasz betűjele: _____

4 pont

2. Írd ki a szövegből azt a részt, amelyből megtudod, hogy milyen előkészületeket kell tenned az úszóverseny előtt a révfülöpi foci pályán!

5 pont

3. Fogalmazd meg, hogy mi a szerepe a vonalkódnak a versenyen!

5 pont

4. Igazak vagy hamisak a következő kijelentések? Jelöld X-szel a táblázat megfelelő rovatát!

Kijelentés	Igaz	Hamis
1. A rajtidőszak 6 órán át tart.		
2. Úszás közben nem szabad segédeszközöket használni.		
3. A békatalp mindenkinek lassítja a tempóját.		
4. A mezőny bal szélén haladnak a gyors úszók.		
5. Minden úszó neve megjelenik majd a sportújságban.		

5 pont

5. Társítsd a szövegben említett mozzanatokhoz azok feltételeit!

1. A motorcsónakokban orvoshoz, szőlőcukorhoz, frissítőhöz juthatsz,	a. ha van némi idő az azt megelőző hetekben.
2. Érdemes bemelegítéssel rákészülni az átúszásra,	b. ha sikerül két órán belül célba érned.
3. Az erőbeosztás miatt inkább a mellúszás javasolt,	c. ha bírod még energiával.
4. A nevedet egy sportújságban is olvashatod,	d. ha nem úszol versenyszerűen.
5. Úszás után ellátogathatsz a programhoz tartozó esti koncertekre, vagy megnézheted a tűzijátékot,	e. ha bármi problémád akadna úszás közben.

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

5 pont

6. Ujśágold el egy ismerősödnek, hogy a Balaton átúśzására készűlsz! Oszd meg vele, milyen előkészűleteket tervezel, milyen reményeid és aggályaid vannak az eseménnyel kapcsolatban!

6 pont

B.

1. Társítsd a szöveg alábbi mondatait a beszédşzándékhoz, amit kifejeznek!

1. <i>Ne felejtşd el a célnál is becsekkolni a vonalkódodat, hiszen azzal mérik, hogy mennyi idő alatt teljesítetted a távot.</i>	a. bátorítás
2. <i>A Balaton-átúśzás lassan 128 éves lesz, de csak 1982 óta fix a kiinduló- és a célpontja, előtte máshol rendezték.</i>	b. figyelmeztetés
3. <i>(...) a partra érés után az ember majdhogynem vicces pingvinként érzi magát (...)</i>	c. tényközlés
4. <i>De ez egyáltalán ne riasszon vissza, próbáld ki bátran!</i>	d. személyes vélemény

1.	
2.	
3.	
4.	

4 pont

2. Figyelembe véve a szórendet és a mondathangsúlyt, az alábbi lehetőségek közül melyik lenne alkalmas folytatása a következő mondatnak:

Balatonboglár és Révűlöp között óránként közlekednek a kompok ezen a napon,...?

- a. ... nem Siófok és Tihany között.
- b. ... nem félnaponta.
- c. ... nem a távolsági buszok.
- d. ... nem minden hétvégén.

Helyes válasz betűjele: _____

5 pont

3. Számozd az alábbi mondatokban megjelenő eseményeket aszerint, hogy melyik történhet korábban, és melyik később!

a. *Ha szeretnéd magaddal vinni a békatalpadat, húzd fel nyugodtan, de előtte azért próbáld ki.*

_____ szeretnéd magaddal vinni a békatalpadat

_____ húzd fel

_____ próbáld ki

b. *Ha bármi problémád akadna úszás közben, 20-30 méterenként motorcsónakok vigyáznak rád.*

_____ problémád akad úszás közben

_____ motorcsónakok vigyáznak rád

5 pont

4. Alkoss egy-egy mondatot az alábbi különírt szerkezetekkel és azok összetételként egybeírt változatával úgy, hogy látsszon a jelentésbeli különbség! A szavak toldalékolhatóak.

részt vevő:

résztevő:

gyors úszás:

gyorsúszás:

száraz föld:

szárazföld:

6 pont

5. A megadott lehetőségek közül melyikkel azonos a következő mondat jelentése?

„Itt meg tudsz pihenni.”

- a. Itt lehetőség van arra, hogy megpihenj.
- b. Itt képes vagy megpihenni.
- c. Itt kiderül, hogy megpihensz-e.
- d. Itt engedélyt kapsz arra, hogy megpihenj.

Helyes válasz betűjele: _____

4 pont

6. A szöveg említi, hogy a szervezők utólag egy levelezőlapon küldenek értesítést a résztvevőknek. Fogalmazd meg három mondatot, amely ebben az üzenetben szerepelhet úgy, hogy egyik legyen köszönetnyilvánítás, a másik gratuláció, a harmadik pedig a várt információt tartalmazó tényközlés!

6 pont

II. TÉTEL

(30 pont)

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget!

Balátónia tavi ország, ott terem a mormolánc és a kockafű. Nagy tó partján kicsiny falvak, apró városok láncolata, körös-körül félelmetes meredélyekkel hatalmas hegységek, rejtelmes vadonok. Az utazónak gyönyörűség, a kalandoroknak kihívás, meg persze kaland. E hatalmas birodalom ura a hatalmas Csobánc király. Hatalmas Csobánc király hatalmas palotája messze földről látszik, és messze földről híres. Emé hatalmas birodalomban élt Rév Fülöp, aki szerette a puszpángot reggelire, a tördemicet ebédre és a loncot vacsorára. De legkedvesebb eledele mindenekfelett a tördemic volt.

Fülöp, ha tehette, leginkább a szántópusztán heverészett. Mert heverészni nagyon jó! Ha a napmelengető földhöz simulhatott a háta, ha pocakját birizgálták a szellőfodrok, ha orrára szálltak a felhőpamatok, ha a fülébe susmotolt a gyöngye fű, nála boldogabb Fülöp nem hevert hanyatt az egész birodalomban. Egy ilyen heverészős nap délutánján, mikor jól kibélelte hasát, s halkán

hortyogva szundított az országút mellett, megállt lábánál egy díszes batár, a hatalmas Csobánc király legpompázatosabb kocsija. De ezúttal nem a hatalmas Csobánc király ült benne, hanem őfelsége leghatalmasabb leánya, a felhőtlen szépségű, sziomruhájú, mézes szavú, bársonytekintetű Akarattya hercegnő. Róla azt kell tudni, hogy vérbeli hercegnő. Vagyis rettenetesen szeszélyes, nyafka és akaratos. Ez a rettenetesen veszélyes, nyafka és akaratos hercegnő sipákolva kikiáltott a batárból:

– Héha! Hahó!- nem ismert illemt tudniillik, amikor alattvalókkal találkozott. – Hé, te! Te kis vakarék! Gyere ide! Ide, ide! Hé!

Azért kiabált ennyit, mert Fülöp olyan mélyen aludt, hogy akár oroszlánkórust is bömböltethettek volna a füle odújában, akár tamburinnak használhatták volna a dobhártyáját, ő föl nem ébredt volna.

– Ébressze már föl valaki azt a kis mormotát! - vetette oda foghegyről Akarattya hercegnő az egyik szolgáltevéjének, aki ugrott is, hogy kirázza az álmot jó Fülöpünk szeméből. Addig rázogatta, míg tényleg fölébredt, s értetlenkedve nézett körül [...]

– Nnnna, arról van szó, hogy az én jó apám, Csobánc király, pont ilyen legénykéket keres, mint te vagy. S kérdem, bár nem tudom, megérdemled-e egyáltalán, akarsz-e velünk tartani a hatalmas Csobánc király hatalmas palotájába?

Fülöp, ha kupán vágták volna, akkor se tudott volna erre a kérdésre értelmesen válaszolni, ezért csak bambán bámult maga elé, és nem szólt.

(Jeney Zoltán: *Rév Fülöp*. Részlet)

Válaszolj a következő kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

1. Mutasd be Rév Fülöp életmódját 3–4 mondatban!

5 pont

2. Milyen ellentét van aközött, ahogyan Akarattya hercegnő külső megjelenését, illetve „vérbeli

hercegnői” viselkedését írja le az elbeszélő?

5 pont

3. Értelmezd a részlet utolsó mondatát az előzmények függvényében „*Fülöp, ha kupán vágták volna, akkor se tudott volna erre a kérdésre értelmesen válaszolni, ezért csak bambán bámult maga elé, és nem szólt.*”!

5 pont

4. Képzeld el, hogy az eseményeknek szemtanúja volt egy aprócska lápi manó, aki egy bokor mögül leskelődött. Meséld el a fenti történetet az ő nézőpontjából 10–15 mondatban!

15 pont